

ROERKERKNIEUWS IN CORONATIJD

editie 141 (11 februari 2023) – www.roerkerken.nl

hulp voor aardbevingsslachtoffers

De verwoestende aardbeving van 6 februari j.l. op de grens tussen Turkije en Syrië heeft heel wat mensen getroffen. De schade is enorm en er zijn duizenden doden en vermisten. Men werkt momenteel met man en macht om zoveel mogelijk mensen onder het puin vandaan te halen en medische zorg te bieden. De Syrische bevolking verkeerde al in een dramatische situatie na meer dan tien jaar oorlog, vervolging en een verlamme financiële crisis. De doden, gewonden, vermisten, verwoestingen en beschadigingen komen daar nog eens bovenop. De steden Aleppo, Homs, Lattakia en Hama zijn zwaar getroffen. Zij kennen een aanzienlijke christelijke bevolking. De bisschoppelijke residentie in Aleppo is ingestort. De Syrisch-orthodoxe kathedraal van St. George in Aleppo is beschadigd, evenals de kerk van de Franciscanen in Lattakia en het Hope Centre in Aleppo. Omdat veel landen de diplomatieke betrekkingen met Syrië hebben verbroken en een deel van het getroffen gebied bovendien controle is van de Syrische overheid, is internationale hulpverlening ingewikkeld. Het internationale caritasnetwerk van de Rooms-Katholieke Kerk is een belangrijke schakel om de mensen in Syrië snel de hand te kunnen reiken. Het Roermondse Missiebureau heeft contact met een lokale parochie in Antakya (voorheen Antiochië). Antakya ligt op minder dan tweehonderd kilometer van Gaziantep, de stad dicht bij het epicentrum van de aardbeving. De katholieke kerk is grotendeels onbeschadigd gebleven en heeft haar deuren geopend als toevluchtsoord voor de vele ontheemden. Er is een hulpplan voor deze eerste dagen, maar ook voor de langere termijn is hulp nodig. De Kerk ter plaatse doet wat ze kan en rekt op onze steun. Scholen, kerkgebouwen en kloosters staan open om mensen op te vangen. Helpt U helpen? Kerk in Nood 's-Hertogenbosch: NL 27 ABNA 050 30 40 231 of Missiebureau Roermond: NL 21 INGB 000 300 0046 o.v.v. 'Hulpactie Turkije en Syrië'.

Banneux-bedevoarten 2023

Niet ver van Luik ligt tussen de groene heuvels van de Belgische Ardennen het plaatsje Banneux Notre-Dame. Eigenlijk niet meer dan een gehucht waar Maria in 1933 aan Mariëtte Beco (1921-2011) verscheen. Inmiddels is Banneux uitgegroeid tot een bekend bedevaartsoord, waar jaarlijks honderdduizenden pelgrims naar toe komen. In samenwerking met Caritas Banneux Bisdom Roermond bieden wij verschillende dagtochten en meerdaagse bedevaarten naar Banneux aan. Deze meerdaagse 'triduüms' zijn ook geschikt voor zieke of mindervalide pelgrims. Een triduüm is een vijfdaagse bedevaart, waarbij u drie volle dagen in Banneux verblijft. De andere twee dagen zijn gereserveerd voor de heen- en terugreis met een gezellige lunch. In 2023 zijn er twee triduüms voorzien: van 16 tot en met 20 juni en van 29 september tot en met 3 oktober (350 euro, toeslag 1-persoonskamer 65 euro). Een dagbedevaart naar Banneux bestaat uit een bustocht vanaf een bepaalde opstaptelek in Limburg. In de loop van de ochtend komen we in Banneux aan, waar dan een Nederlandstalige eucharistieviering plaatsvindt. Na de lunch is er gelegenheid om deel te nemen aan de kruisweg en de ziekenzegening. Aan het einde van de middag brengt de bus ons terug naar de opstaptelek. Dagbedevaarten wordt dit jaar gehouden op 19 juni en 2 oktober. (48 euro incl. lunch, koffie en vlaai, 24 euro zonder lunch, koffie en vlaai). Voor meer informatie of aanmelding: Huis voor de Pelgrim, tel. 043-3215715 - mail: info@huisvoordepelgrim.nl. Zie ook www.huisvoordepelgrim.nl.

Terugblik op carrière oud-burgemeester Frans Feij (1926-2010)

“In 1961 zocht het gouvernement in Maastricht een nieuwe burgermeester voor de gemeente Melick-Herkenbosch en Vlodrop, twee dorpen die aanvankelijk enorm zouden gaan groeien door de komst van de nieuwe steenkolenmijn Beatrix. De mijn was inmiddels erg onzeker geworden, maar er lag toch een grote opgave voor de nieuwe burgemeester, want ‘het ook hier heersende tekort aan landbouwgronden en de aanwas der beroepsbevolking (maken) een verder streven naar industrialisering in deze beide nog agrarische gemeenten gewenst’, schreef (gouverneur) Houben aan de minister. Frans Feij, die op het gemeentehuis van Geleen ervaring had opgedaan rond de mijn Maurits, was geknipt voor deze dorpen. Na het sollicitatiegesprek was de gouverneur ervan overtuigd dat Feij ‘tactisch en beleidsvol’ zijn werk zou doen”. Daarmee opent Pieter Maessen zijn artikel in De Maasgouw – tijdschrift voor Limburgse geschiedenis en archeologie (141 [2022] nr. 4) over deze bijzondere burgemeester die de Roerstreek op de kaart zette. Hij maakte een vliegende start. Een jaar na zijn eerste burgemeestersbenoeming (in de Roerstreek) stelde hij zich kandidaat voor de Provinciale Staten van Limburg en bleek hij een geweldige stemmentrekker te zijn. “Feij ontpopte zich als een rechtlijnig, autoritair bestuurder. Hij kon er absoluut niet tegen als hij vond dat hij in zijn functie niet serieus werd genomen. Dat heeft in zijn loopbaan voortdurend tot conflicten geleid, maar die strijd ging hij altijd aan”. Toen in 1967 zijn herbenoeming in de Roerstreek aan de orde kwam, was dat geen vanzelfsprekende zaak. *“In het provinciehuis was inmiddels een flink dossier opgebouwd van allerlei conflicten met burgers, ondernemers en bestuurders waarin Feij verzeild was geraakt en die regelmatig de krant haalden ... En hij werkte zich nog verder in de nesten. Hij ging financiële relaties aan met twee bedrijven die in zijn dorpen Vlodrop en Melick-Herkenbosch een recreatiepark en sporthallen bouwen”.* Daarvoor moest hij bij de minister op het matje komen. Dat was in 1976. Uiteindelijk werd zijn burgemeesterschap in de Roerstreek de springplank naar Venlo waar hij van 1979 tot 1984 burgemeester was en naar Breda waar hij van 1984 tot 1990 dezelfde functie bekleedde. Die laatste benoemingen waren echter grote politieke kwesties, waar mannen als Hans Wiegel, Dries van Agt en Sjeng Kremers zich mee moesten bemoeien. Het artikel in de Maasgouw brengt in beeld wat de betekenis van onze oud-burgemeester Frans Feij was voor de machtsverhoudingen tussen de landelijke partijen VVD en CDA.

Adellijke grootgrondbezitters in de 19^e en 20^e eeuw (Vc) – de Zantis

De jongste dochter van het echtpaar De Zantis-Leclercq, Anne Josephine Emilie de Zantis (1830-1893), trouwde een eerste keer (1849) met Mathieu Albert Edmond Chefnay (1828-1885) en een tweede keer (1889) met Henri Joseph Victor de Grady de la Neuville (1821-1895); uit haar eerste huwelijk liet zij een nageslacht na. Haar oudere (ongehuwde) zus Adèle de Zantis (1828-1913) was een groot weldoener van de kerk van St. Odiliënberg die van 1880 tot 1883 door de reeds genoemde pastoor Willemsen ingrijpend werd gerestaureerd. Tot aan het einde van de Tweede Wereldoorlog herinnerde een geschilderde tekst aan de oostzijde van het hoofdaltaar aan haar verdiensten voor kerk en parochie: *“ter ere van het H. Hart van Jezus, van de H. apostel Petrus, de H. bisschop-belijder Hunger en de H. maagd-martelares Odilia, stichtte de edele dame Adèle de Zantis Frymerson dit altaar uit vrome overwegingen en werd het door de Roermondse bisschop Franciscus Antonius Huberts Boermans, op 26 juli 1887 geconsacreerd, terwijl hij de relieken van de heilige Pontianus, Fidentius, Modestus, Placidus en andere martelaren insloot”* (‘Le Chateau de Vrymersum à St. Odiliënberg’ [1887]).

Hun broer Auguste de Zantis (1827-1889) trad in de voetsporen van zijn vader Charles Théodore en werd luitenant-kolonel in het Belgische leger. Hij trouwde in 1865 met de Roermondse Clemence Michiels van Kessenich (1837-1905), die later (1883) hertrouwde Alfred Edmond Ruys de Beerenbrouck (1840-1916). Uit het huwelijk van Auguste en Clemens Michiels van Kessenich werden vier kinderen geboren, waarvan de jongste drie in St. Joosten-Node bij Brussel.

De oudste, Joseph de Zantis (1867-1937) werd in Roermond, op kasteeltje Hattem, geboren. Hij trouwde in 1898 met de uit het Belgische Mons (Bergen) afkomstige Adrienne Letellier (1873-1940). Dit echtpaar wordt met name genoemd bij de schenking van het vergulde schrijn voor de relieken van de H.H. Wiro, Plechelmus en Otgerus aan Pastoor Willemsen bij gelegenheid van diens 25 jarig priesterjubileum in 1903 ('In Lumine Tuo' [1988]). Het echtpaar had vijf kinderen, waarvan alleen de oudste in Brussel werd geboren; de andere vier in St. Odiliënberg (Frymerson). Alleen de oudste, Suzanne de Zantis (1899-1964) zou door haar huwelijk (1923) met Charles Moreau de Bellaing (1893-1969) voor een nageslacht zorgen. Zij en haar gezin bewoonden kasteel Ommerstein in het Belgische Rotem. Marie-Antoinette bleef ongehuwd en overleed in de zomer van 1967 in Luik (64 jaar oud). Haar jongere zus Madeleine overleed eveneens ongehuwd in het voorjaar van 1941 in Menen (B). De enige zoon Jean de Zantis (1901-1982) bleef op Frymerson wonen en zou lang ongehuwd blijven. Hij was reservekapitein bij de Belgische Luchtmacht en was in de tweede Wereldoorlog onder de schuilnaam 'monsieur Jean' actief in het verzet. In mei 1966 kwam de 'Belgische zakenman J. de Zantis de Frymerson' in het nieuws, omdat hij in de trein van Den Haag naar Maastricht drie enveloppen met een totaal bedrag van ruim 20.000 gulden voor de uitbetaling van lonen had laten liggen. *"Gedurende het laatste gedeelte van de rit zat hij alleen in een eerste klas coupé. Hij besloot wat papieren door te nemen en werd daardoor zo in beslag genomen dat hij toen de trein om 17.42 uur in Maastricht aankwam, ijlings zijn spullen bij elkaar moest pakken en moest rennen om de trein naar Luik te halen"*. Twee maanden na dit voorval trouwde hij met de reeds genoemde jonkvrouwe Johanna van der Goes (1921-2016). In het voorjaar van 1982 kwam hij kinderloos te overlijden. Met de dood van zijn jongste zus Elisabeth de Zantis (1914-1987) op 22 augustus 1987, religieuze van de 'Dames du Sacré Coeur' (eerst te Brussel [Linthout] en later in Antwerpen), stierf het geslacht De Zantis de Frymerson uit. Tot het bezit van de familie De Zantis in de Roerstreek, behoorde niet alleen het kasteel, maar ook hoeve Dasselray en de voorhof in Montfort; deze laatste boerderij werd al in 1952 aan de toenmalige pachter verkocht. Na de dood van de douairière De Zantis begin 2016 werd het kasteel na enkele jaren leegstand in 2021 verkocht aan Matthijs Wolters, zoon van de bekende Utrechtse (maar oorspronkelijk uit St. Odiliënberg afkomstige) professor (klinisch psycholoog, psychotherapeut) Wim Wolters (1934-2015). De inventaris werd door de erfgenamen geveild. wordt vervolgd

Wereldjongerendagen begin augustus in Lissabon

Deze zomer vinden in Lissabon in Portugal weer de Wereldjongerendagen plaats. Dit evenement wordt eens in de twee á drie jaar gehouden en is telkens een enorme happening. Jongeren die deelnemen, zijn stevast enthousiast over deze ervaring. Opeens blijken ze niet de enige gelovige jongeren te zijn, maar samen met honderdduizenden, soms wel meer dan een miljoen andere leeftijdgenoten. Nu de Wereldjongerendagen deze keer in Europa én tijdens de zomervakantie worden gehouden, is het ook voor jongeren uit ons bisdom niet onmogelijk om deel te nemen. Samen met het Huis voor de Pelgrim bieden ons bisdom en de bisdommen Rotterdam, Breda en Utrecht een mooie 16-daagse busreis aan om naar

Lissabon te reizen. Meer informatie over de reizen naar de WJD is te vinden op de website van 'Huis voor de Pelgrim' (www.huisvoordepelgrim.nl) of de speciale pagina op de site van het bisdom: www.bisdom-roermond.nl/wjd.

update herbestemming St. Andreaskerk Melick

Onlangs had de projectontwikkelaar (de Thalliagroep uit Weert) weer een overleg met de gemeente en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE). De gemeente staat nog altijd positief en constructief in het proces tot herbestemming van de kerk en verleent alle medewerking aan aanvraag en afhandeling van de omgevingsvergunning en het doorlopen van de zgn. 'kruimelprocedure' ter wijziging van bestemmingsplan. De RCE is blijkbaar minder enthousiast en heeft op dit moment geen heldere zienswijze (meer) op de verhouding tussen het eigenlijke monument (de historische luidklok) en de entourage (het kerkgebouw resp. de nog op te richten klokkenstoel op de kerkberg); zij zou dat nog nader onderzoeken. In ieder geval hoopt men dat dit onderzoek geen onnodige vertraging met zich mee zal brengen (de RCE heeft trouwens alleen maar een adviserende stem, de gemeente een beslissende). Te zijner tijd zal ook de diocesane Kunstcommissie nog eens poolshoogte komen nemen om te voorkomen dat er geen andere (niet-monumentale, maar wel) waardevolle zaken (zoals bijvoorbeeld de glas-in-lood-ramen) verloren gaan. Vóór 1 maart a.s. hoopt de Thalliagroep de officiële vergunningsaanvraag met bijbehorende tekeningen bij de gemeente in te dienen. Zodra die aanvraag binnen is zal er weer een volgend overleg ten gemeentehuize plaats vinden. Komend voorjaar staat een tweede informatieavond voor belangstellenden in de planning, een vervolg op de avond die op 16 november j.l. werd gehouden (zie Roerkerknieuws 128). Zoals het er nu naar uit ziet zal de vergunningverlening na de zomervakantie maar vóór de herfstvakantie rond zijn.

Wit U ons in deze (Corona-) tijd extra financieel ondersteunen? Bij voorbaat dank!

Herkenbosch: NL 52 RABO 0121 402 088 t.n.v. kerkbestuur St. Sebastianus

Melick: NL 40 RABO 0133 000 400 t.n.v. kerkbestuur St. Andreas

Montfort: NL 39 RABO 0134 704 126 t.n.v. kerkbestuur H. Catharina

St. Odiliënberg: NL 79 RABO 0138 1180 00 tnv kerkbestuur HH. Wiro, Plechelmus en Otgerus

Posterholt: NL 06 RABO 0142 301 760 t.n.v. kerkbestuur St. Matthias

Vlodrop: NL 10 RABO 0154 600 512 t.n.v. kerkbestuur St. Martinus

Tot slot

Aan- en afmelding voor deze nieuwsbrief kan via: clustersecretariaat@roerkerken.nl

Jos. L'Ortye (Posterholt), pastoor, tel. 40 12 21 - pastoor@roerkerken.nl

Paul Hamans (St. Odiliënberg), assistent, tel. 527 825 – p.hamans@roerkerken.nl

Gerard Sars (St. Odiliënberg), diaken, tel. 537 765 – g.sars@roerkerken.nl

Rim Mom (Montfort), diaken, tel. 542 154 - r.mom@roerkerken.nl

Bert Venner (Roermond), diaken, tel. 320 215 - b.venner@roerkerken.nl

Lian Overbeeke (Posterholt), catechiste, tel. 06 – 526 20 245 - l.overbeeke@roerkerken.nl

Parochiebureau Herkenbosch (Anja Wagemans), tel. 520 672 - sebastianus@roerkerken.nl

Parochiebureau Melick (Marie-Anne Geraedts), tel. 537 965 - andreas@roerkerken.nl

Parochiebureau Montfort, tel. 543 127 - catharina@roerkerken.nl

Parochiebureau St. Odiliënberg (Marlou Roeleveld), tel. 531 384 - otgerus@roerkerken.nl

Parochiebureau Posterholt (Lilian Peters), tel. 400 275 - matthias@roerkerken.nl

Parochiebureau Vlodrop (Marjon van der Beek), tel. 401 207 - martinus@roerkerken.nl